Kyrgyzstan

Jidlo:

- **Plov**- The national dish is made with rice, beef or mutton, and carrots. All fried together in vegetable oil or mutton fat in a special qazan (a wok-shaped cauldron) over an open flame. The meat is cubed, the carrots are chopped finely into long strips, and the rice is colored yellow or orange by the frying carrots and the oil. The dish is eaten communally from a single large plate placed at the center of the table
- A traditional dish that is still eaten with hands from a communal plate is qurutob, before serving the dish is topped with onions fried in oil until golden and other fried vegetables. No meat is added.
- **Qurotob** is considered the national dish.
- **Sambusa**- (baked pastries)
- **Shashlik** (shish-kebab)- Grilled-on-coal fish, liver, chicken, mutton and beef.
- **Tushbera soup-** (like ravioli, or pasta with meat in it)
- **Ugro sou**p- (handmade spaghetti soup served with cheese cream and basilic)
- **Jiz-biz**- (fired freshcut lamb or mutton on its own juice)
- **Dolma**- (steamed rolls with grape leafs and meat inside, served with sour cream and red pepper)
- **Mantu** -(steamed pasta with meat inside, served with sour cream and fried onions)
- **Shurbo**- (fresh vegetable soup with lamb or beef, served with green onion and basilic)
- Many types of bread like chappoti, kulcha, nan, fatir, qalama, etc.
- **Damlama**- (like English stew, steamed lamb or beef with vegetables in its own juice)
- **Khash**- (soup with sheeps' legs and arms, joints and tendons)
- **Melons** and **watermelons** are extremely popular among locals and are very cheap in local markets

---

Slavomir Horak

Biškek

Doprava

Doprava do/z letiště Manas: mezi 5-20 h minibus (maršrutka) č. 153 nebo 380 (vyjíždí, jakmile se alespoň částečně naplní), 40 somů (2014), v noci nebo na brzké ranní odlety je nutno přespat na letišti nebo jet taxíkem (cena cca 500-650 KRS, doporučuji zavolat si nějakou firmu - například Euro Taxi 158, jsou velmi spolehliví, cena může být i nižší). Další taxislužby jsou i s poznámkami na této adrese.

Autobus:

Západní autobusové nádraží: autobusy a maršrutky do všech směrů Kyrgyzstánu - Čolpon-Ata, (maršrutka/společné taxi 150/300 KRS, autobus/aršrutka 1-2x za hodinu od rána do večera), Balykči (120/200 KRS), Naryn (250/400 KRS) , Karakol (250/400 KRS), Almaty (maršrutka 250 KRS/2000 KZT). Ceny z roku 2011.

Do bližších cílů jezdí autobusy z Východního autobusového nádraží (ze západního nádraží jezdí například autobus č. 35).

Do Oše jezdí pouze osobní auta (cca 1300-1500 somů za cestujícího, podle druhu auta a řidiče; vyjíždí se po naplnění auta) nebo minibusy (ne vždy - cca 1000-1200 KRS za osobu v roce 2014), výjezdy nejčastěji odpoledne a v podvečer od Ošského bazaru (Ošskaja stojanka), případně (v menším) od vlakového nádraží. Ceny z roku 2014

!!!POZOR!!! Autobusová nádraží v Biškeku jsou známá svými policisty, kteří pod záminkou hledání falešných peněz nebo drog odvádějí cizince na stanici a podrobují je důkladné kontrole, na což podle kyrgyzských zákonů nemají právo, což ovšem platí pouze teoreticky. Již několikrát se stalo, že cizincům takto začali kontrolovat peníze (zda nejsou falešné) a při této příležitosti se v některých případech určitá částka ztratila (30-100 USD).

Letecká doprava pro turisty je zajímavá na některých vnitrostátních trasách a také pokud nechcete absolvovat zdlouhavou cestu auty do Tádžikistánu nebo Uzbekistánu.

Biškek-Oš. Celkem cca 6-8 letů denně (Kyrgyzstan, Avia Traffic Company, Pegasus Asia aj.), cena cca 23-33 USD v jednom směru (2015)

Biškek-Batken. 3x týdně

Biškek - Isfana. 1x společností Avia Traffic Company (www.aero.kg). cena cca 40 USD, 2015).

Biškek-Taškent. 3-4x týdně společností Uzbekistan Havo Yollari nebo Kyrgyzstan (cca 140-150 USD jedna cesta, 2015).

Biškek-Dušanbe. 2-3x týdně se společností Avia Traffic Company a Tajik Air. Cena 100-120 USD podle sezóny a společnosti).

U většiny kyrgyzských společností je dnes umožněn internetový prodej. Pokud budete kupovat letenky v cestovní kanceláři, je nutno připočíst poplatky za vystavení v různé výši (0-10%). Letenky prodávají mnohé cestovní kanceláře v centru Biškeku. Letové řády se často mění, lety vznikají a zanikají a je nutno si ověřit konkrétní let a konkrétní datum.

Doprava v Biškeku

Existuje hustá síť autobusů a minibusů (maršrutek). Jejich nespornou výhodou je detailní trasování na každém vozidle. Cena v září 2014: maršrutka 10 KRS.

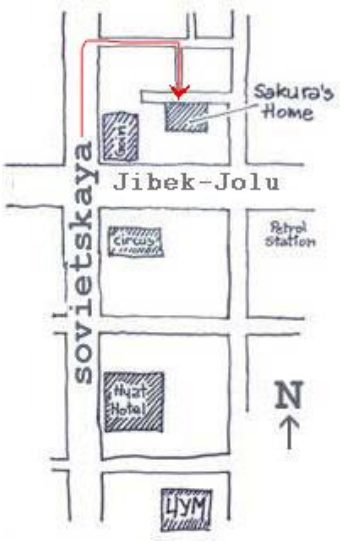

Ubytování:

Následující dva hostely jsou centrem cestovatelů v Biškeku se všemi výhodami i nevýhodami Guest House Sakura (http://sakuraguesthouse.web.fc2.com/english.html). Jednoduché ubytování v dormitory za 550 KRS, 2-lůžkový pokoj 1400 KRS (2015). adresa je na ulici Mičurina 38 (nedaleko křižovatky Žibek Žoly/Sovětskaja, za cirkusem a hotelem Hayat, od křižovatky Žibek Žoly/Sovětskaja půjdete asi 100 m dolů po Sovětskoj, zahnete do malé uličky, minete mešitu a na malém plácku zahnete vpravo mezi domy, uvidíte červená vrata, což je hostel Sakura).

Nomad's Guest House (http://nomadshome.googlepages.com). Opět jsou k dispozici dormitory za 15 USD, dvoulůžkové pokoje za 35 USD (omezený počet v létě bývá obsazeno). Tel. +996 (312) 29-99-15. Drevesnaja 10, soukromý domek, ulice hned za východním autobusovým nádražím.

Karakol

Doprava: Autobusové nádraží asi 15 minut pěšky od centra města. Taxi do Kegenu v Kazachstánu 4000 somů, jinak maršrutkou do vesnice Čar Kuduk (odjezd od karakolského bazaru) po poledni (13.-13.30, 150 somů, 2014), k hranici je nutno projít cca 6 km (otevřeno pouze 9-18 h), poté dalších 13 km do Kegenu. Taxi do Almaty 8000 KZT (2000 KZT/osoba, 3,5 hodiny)

Oš

Doprava:

Autobusy, maršrutky a auta do Üzgenu a Oše odjíždějí od starého autobusového nádraží za řekou (2014)

Auta do Biškeku odjíždějí z tzv. Biškekské avtostojanki – od starého autobusového nádraží nahoru, na semaforu doprava a po cca 300 m je velké shromaždiště aut směrem na Biškek. Cena do Biškeku cca 25 USD (2015)

Auta do Sary-Taše, případně Murgabu v Tádžikistánu odjíždějí z ulice Zainabetdinova (od bazaru přes řeku, kolem starého autobusového nádraží a na první větší křižovatce doleva. Také z Čong-Alajského bazaru (taxi z centra cca 50-80 KRS). Nejlepší doba na odjezd tímto směrem je brzo ráno, případně lze zajít na stojánku odpoledne a domluvit se s řidiči, cena v roce 2014 byla cca 8 USD do Sary-Taše (odtud lze pokračovat buď do Číny přes průsmyk Irkeštam nebo na západ po Alajské dolině. Jeepy do Murgabu vyjdou cca na 30-40 USD, ačkoliv nemusejí jezdit denně.

Ubytování:

Osh Guesthouse (ověřeno 2014) nabízí dvoulůžkový pokoj za 12 USD a postel ve společné místnosti za 4 USD. Jeden z důležitých guest housů pro zahraniční turisty. Cena však odpovídá kvalitě.

To find the guesthouse walk north on Masalieva from Zainabetdinova and mosque. Go past several restaurants and then turn left down an alley by some kiosks. White appartment which has guesthouse sign on its wall. Arriving by taxi, ask for 'Aeropag magazin' which is the large shop on Masalieva which has a apartment block behind it.

A bit difficult to find. It is situated in the block between Zainabetdinova and Kara-Suu Street. Coming from Masalieva Street you will see a sign with text 'Osh Guesthouse'

Hotel Sara (za rohem od hotelu Alaj, ul. Kurmandžaje Datky) – 25 USD/dvoulůžkový pokoj

Hotel Alaj nedaleko tržnice - asi 700 KRS (2013).

Biškek

Biškek je celkem příjemné a relativně bezpečné město (asi jako v Rusku). Není tam asi nic, co by návštěvník nesměl minout, nejlepší způsob poznání je tedy náhodná procházka. Je to zábava asi tak na den. Orientovali jsme se podle Lonely Planeta a můžem doporučit.

Pamětihodnosti tu nejsou. Zábavné je Leninovo (alias Státní historické) muzeum na hlavním náměstí. Půlku přestavěli na muzeum kyrgyzské historie, což je nuda, až na jednu tisíc let starou mumii, ta je docela dobrá. Vršek nechali původní, takže tam je hardcore expozice o VŘSR. V jiném muzeu jsme nebyli.

Nocleh v Biškeku: dostali jsme výborný tip pro nenáročné - internát pro slepce, přes léto pronajímaj pokoje po 100 som (asi 50 Kč) za postel, vždy celý pokoj pro jednu výpravu. Problém je, že se tam není kde umejt a pokoje nejdou zamknout. Výhoda je, že

to je levné a je tam spousta místa na zabalení věcí do hor. Adresa je ul. Kulatova 37 (u křižovatky s ulicí Panfilova), je to asi 10 minut jižně od hlavního nádraží. Kontakt Kalima Omanovna. Jinak malých hotelů je plno kolem obou autobusových nádraží (to severozápadní a Ošský bazar), ceny cca od 200 som.

Doprava: autobusy stojí 5 somů, mají desítky (ne-li stovky) linek a jejich systém jsme nepochopili. Jsou obsluhovány výhradně dodávkami. Taxik po městě stojí údajně něco jako 100-200 somů. Taxik na letiště jsme brali od autobusového nádraží a platili jsme za něj dost málo, ale už si bohužel nepamatuju kolik, snad něco jako 300 somů. (Je to přitom asi 20km za městem.)

Smlouvání probíhalo takto: předem jsme se zeptali nějakého domorodce, kolik to má stát; když jsme projevili zájem jet na letiště, taxikář řekl 50 dolarů; my jsme řekli tu částku odpovídající asi tak 5 dolarům a jelo se.

Nákupy: nejrozšířenější jsou supermarkety Narodnyj - většina jich je dobře zásobených a mají téměř vše co potřebuje turista do hor (doporučujeme např. ten na ulici Žibek Žolu kousek od autobusáku; velmi špatný je ten na ulici Puškina za internátem). O něco dražší a s větším výběrem jsou turecká nákupní střediska, jako např. Beta stores v centru na Čujském prospektu, nebo Ramstor, kterých je po městě víc. Domorodci nakupují převážně v malých stáncích a na trhu, ale na velké nákupy speciálních věcí se to nehodí.

Hospody jsou levné a dobré stejně jako všude v Kyrgyzstánu. Rozdíly v cenách jsou minimální, snad kromě některých podniků na Čujském prospektu. V jedné takové od pohledu dražší italské restauraci jsme sehnali za celou cestu jediné opravdové kafe. (Stálo asi 50 korun, tj. stejně jako pořádný oběd v normální putyce.)

Dobrá věc jsou městské lázně, neboli Džirgal Baňa. Dá se tam levně osprchovat nebo zajít do báni - levné hotely totiž zpravidla nemají sprchu ani teplou vodu. Je to na křižovatce ulic Toktogula a Sultána Ibragimova, kousek od CUMu.

Na adrese Ščerbakova 127 sídlí jakýsi kartografický úřad a v něm Vladimir Birjukov, který vlastní Tien-Shan Travel. Nedávno vydali lezecké průvodce po Ala-Arče a po údolí Inylčeku. Když máte štěstí, lze je na této adrese za asi 200 somů za kus koupit. (Taky tam má nějaké mapy, ale nic, co by se nedalo z netu stáhnout v lepší kvalitě.) Dá se tam jet autobusem od ortodoxního kostela na ulici Žibek Žolu libovolným autobusem na sever asi 10 minut (do ulice Ščerbakova), a pak ještě asi 10 minut pěšky doleva po té ulici.

Cesta Biškek – Karakol

Trasa Biškek-Karakol je nejfrekventovanější v zemi a tomu odpovídá nabídka i cena. Nejjednodušší je dojít na nádraží (v Biškeku snad Alamedinské, v Karakolu je jenom jedno) a nastoupit do první maršrutky. Cesta trvá zhruba 6 hodin, vyjde řádově na 200 korun (nejeli jsme, tak nevím přesně) a je dost malebná. Silnice vedou po obou březích jezera Issyk-Kul: obě cesty jsou stejně rychlé, jižní je o trochu kratší a stav silnice o maličko horší. Severní břeh je víc obydlený a zelenější, nám se tedy víc líbil břeh jižní. Pokud si najmete vlastní transport, dají vám zpravidla vybrat. Veřejné dopravní prostředky (= všechna auta, která nejsou plně obsazená) jezdí po severním břehu, protože je větší šance někoho nabrat.

Tash Rabat is a well-preserved 15th century stone caravanserai in At Bashy district, Naryn Province, Kyrgyzstan located at the altitude of 3,200 meters. As early as in 1888, a Russian doctor and traveler Nicolay Lvovich Zeland suggested that it was originally a Nestorian or Buddhist monastery. [1] Researches undertaken in the end of 1970-s and beginning of 1980-s by the Institute of History of the Kyrgyz Academy of Sciences concluded that Tash Rabat was originally built as a Nestorian monastery in the tenth century, although no artifacts sacred to Christians have been found during excavations.[2]

Tash Rabat is located somewhat east of the main north-south highway. To the south is Lake Chatyr-Kul and Torugart Pass. To the north is Koshoy Korgon, a ruined fortress of uncertain date. The area is a center for hiking and horse-trekking. You can stay at the yurtcamp of the caretaker. [wiki]

- krasna pevnost v pustych horach – ale dost bokem z cesty. Hezke je pry vylezt do sedla (cca 3hod, 4000), jde videt do Ciny a na jezero

Ala Archa

Pík Učitel

Popis výstupu z tábora Ala-Archa (2200 m) do bivaku Raceka (3300 m): Začátek treku v táboře Ala-Archa (2200m), odtud strmou pěšinou podél řeky stékající z ledovce Ak-Sai lesem vzhůru. Zhruba po hodině stoupání les končí a cesta se pokládá. Další hodinu jdeme takřka po vrstevnici směrem k vodopádu, který vidíme z daleka, ale nedojdeme až k němu, při překračování potoka (až sem 2,5 h) cesta opět začíná prudce stoupat a procházíme solitérem tian-shanských borovic. Na konci tohoto lesíka stoupáme po tzn. staré moréně ledovce Ak-Sai, po které dojdeme až k bivaku Raceka (3300 m) – 2 h, kde je chata (možnost spaní na palandách, kapacita asi 30 lůžek, v dřevěných boudách a ve vlastních stanech). Zde je vhodné přenocovat.

Popis výstupu z bivaku Raceka (3300m) na Pik Uchitel (4545 m): Za táborem u balvanu s pomníčky ostře zahneme doleva, cesta stoupá prudce vzhůru po pevné suti, po levé straně míjíme skalní věže, na které vede pár zajištěných cest. Po chvíli se cesta stáčí vlevo na hřebínek (3750 m, sem 1:15 h z bivaku). Odtud cesta pokračuje po tupém ostří hřebene vzhůru. Zhruba po 1 h obcházíme skupinku věží zleva a další zase zprava. Pokračujeme vzhůru na vrcholový hřeben a po něm na vrchol (od skalních věží

1 h). Sestup do bivaku Raceka stejnou cestou 2 h.

Ubytování a jídlo: Ve vlastním stanu nebo v chatě Raceka (3300 m) za 250 Somů/os/noc (cca 130 Kč)

Unsuccessful attempt of Pik Uchitel [4545 m]

The plan was to arrive on Friday to Ratsek Hut (3300 m) and start the climb early Saturday morning. However, due to overnight heavy snowfall we had to change the plan and postpone the summit attempt to Sunday. It sounds like a small twist in the arrangements but as a result of this change we had a tight schedule of summiting the peak in 4 hours as on the same day we had to go down to Bishkek. In principle it would be very achievable plan but the deep snow affected our speed massively.

We started the climb at 6am and welcomed the sunrise already on high elevation.

The fresh and deep snow made our steps difficult and movements slow. The peak is apparently the easiest in the region but still it is very steep. It was a continuous way up from bad to worse.

After 4 hours we reach elevation of 4200m but were still 2 hours away from the summit. We had to make tough decision to turn back.

Then only we could really enjoy the views on Ak Sai glacier and surrounding mountain range.

The way down was much easier, sliding down on the snow.

It is the first and one of the lower peaks which we haven't managed to summit. I guess we wouldn't be a real mountaineers without unsuccessful summit. It was a good lesson though how to get along in a deep snow and bad weather conditions being guided by super fit mountain lead. It has definitely motivated me to get to better shape in order to enjoy the climb more. It has proven as well that I can rely on my gear in a good and bad times. Another amazing short expedition!

Summit attempt on 5th October 2014